

ཐ་སྙག་གི་དོན་སྒྲུབ་དང་དེའི་
རྒྱ་ཕྱིན་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ།

ཐོད་སྒྲུབ་ས་མི་དམངས་དཔེ་སྒྱུན་ཁང་།

རྩ་ཏྲུག་གི་དོན་ལྟོན་དང་དེའི་རྩ་བའི་
རྩོད་ལྟོན་པ།

ཡུན་ཆེས་ཙོམ་སྒྲིག་བྱས།

责任编辑:阿 旺

封面设计:阿 曲

论热达事件及其性质

彭次 编著

*

西藏人民出版社出版

西藏新华书店发行

西藏军区印刷厂印刷

开本:787×1092 1/32 印张:5 字数:77千字

1992年6月第一版 1992年6月西藏第1次印刷

印数:1—4,530

ISBN7—223—00441—X/G·92

民文(藏58) 定价:1.40元

(藏)新登字01号

ཚུམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། རག་དབང་།
མདུན་ཤོག་རིམ་འབྲི་མཁན། རག་ཚེས།

ར་ལྷག་གི་དོན་རྒྱུན་དང་དེའི་རྩ་བའི་སྐར་སྒྲིང་བ།
ཕུན་ཚེས་ཚུམ་སྒྲིག་བྱས།

*

བོད་ཚྲངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་བསྐྱུན།
བོད་ཚྲངས་ཤིན་ཏུ་དཔེ་ཚོང་ཁང་ནས་བཟུམ།
བོད་དམག་ཁྲལ་ཁང་པར་འདེབས་བཟོ་གྲས་པར་བཏབ།
ཤོག་ཁ་787×1092 1/32 ཡིག་འབྲུ་བི7.7
1992ལོའི་ཟླ6པར་པར་གཞི1པར་ཐེངས་1བཏབ།
པར་གྲངས་1—4,530

ISBN7—223—00441—X/G • 92

ཡིག་རིགས་(བོད་58) རིན་གོང་སྒྲོར་1.40
(བོད་ཚྲངས་གསར་དཔེ་ཐོག་གྲུང་ཡང་ཏྲགས་01)

ཐེང་གཞི།

རྩ་ལྷན་གི་དོན་གྱི་དེ་ཅི་དོན་དངོས་ཐོག་ཉེ་རབས་ཐོད་
གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་བའི་ཁ་བྲལ་དང་ཁ་བྲལ་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་པའི་
ཆེས་ཚོ་ངར་དང་། ཆེས་ཇ་དྲག ཆེས་རྒྱལ་འཛིང་བཅས་ཀྱི་
འཐབ་ཚད་ཅིག་ཡིན་ལ། ཡ་རི་དང་དབྱིན་ཇི་བཅན་རྒྱལ་རིང་
ལྷགས་པས་མངོན་སུམ་འདྲེམས་མེད་གྱིས་ཀྱང་གོའི་ནང་སྤྱིད་ལ་
ཐེ་དྲུས་བྱས་ཉེ་ཐོད་འདི་ཀྱང་གོའི་མངའ་ཁོངས་ནས་ཁ་བྲལ་
བཏང་ཉེ་ཁོ་པ་ཆོའི་མི་སེར་སྤེལ་ལྷལ་དུ་རྒྱུར་ཐབས་བྱེད་པའི་
ཕྱི་ཉེས་ཀྱི་དཔང་རྟགས་མཆོན་བྱེད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན།

ཐོད་ཚུ་བྱ་ (1933) ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༣༠ ཉིན་རྒྱལ་.....
དབང་ཐུབ་བཟུན་རྒྱ་མཆོད་གོངས་པ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་།
རྒྱལ་ས་དེར་ཐོད་གྱི་དབང་རྒྱུར་གྲལ་རིམ་ནང་ཁྲལ་སྤྱིད་དབང་
འཕྲུག་ལེན་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚད་དེ་ཅི་ཏ་ཅང་རྒྱལ་འཛིང་ཆེ་བ་
དང་ཚོ་ངར་ཅན་དུ་རྒྱུར་པ་ཉེ་གཙུག་ཐོའི་དོན་གནད་ཅི་རྒྱལ་ཆབ་
སྲུལ་རྒྱ་མིན་དེར་བྱལ་ཡོད། དུས་དེར་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་སེར་རྒྱ་
དཔོན་རིགས་མང་ཆེ་བས་རྩ་སྤྱོད་ཐུབ་བཟུན་འཇམ་དཔལ་ཡི་
ཤེས་ནི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀའི་མཁུན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། སྤྱི་ན་རྒྱུང་
དུས་ནས་སྤྱི་མཁུན་ཆེན་དམ་པའི་རང་རྟགས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་

ལྟབས་དེ་འོས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། འོན་ཀྱང་སེར་སྐྱ་
 དཔོན་རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་མཆོན་སྟོན་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བ་དགའ་ལྡན་བྲི་བ་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྡན་དང་། སུར་ཚྭ་
 ཡོངས་འཛིན་སྐུ་སྐྱ་བྱམས་པ་སྐབ་བསྟན་འོས་ཞེས་བྲུས།
 མཐར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིལ་ལྟར་བཟླ་བཅུག་སྐུ་བས་རྩ་སྤྱོད་
 བཟང་བར་ཐེབས་པ་ལྟར། གོ་མིན་ཏང་གྲུང་དབྱང་གི་དང་།
 གཞུང་ལ་གསེར་སྟོན་སྟོན་པ་མ་བཟད། བོད་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་
 འདུས་ཀྱང་རྩ་སྤྱོད་རྟོ་ཐོག་སྐྱ་སྐབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་ལུགས་འགན་བཞེས་ཐོག་སྤྱོད་ཀྱང་མཐུན་ཀྱང་།
 དགའ་དབང་སྤྱད་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་གནས་
 བཞེས་རྒྱུ་རེ་བ་བྲུས་པ་ལྟར། ཤིང་གི་(1934) ལོའི་ཟླ་
 ༡ཆོས་༡༠ཉིན་གཟའ་ཤར་འབྱུང་འཕྲོད་མཆོག་ཏུ་དགེ་བའི་
 ཉིན་རྩ་སྤྱོད་རྟོ་ཐོག་སྐྱ་སྐབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་གོ་མིན་ཏང་གྲུང་དབྱང་གི་
 གཞུང་ལ་བཞི་བཀྱར་བྲུས་པ་དང་། རྒྱ་ལོའི་ཟླ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་བཅུ་
 བཞི་པའི་ཡང་སྤྱོད་གདན་ཞུ་གནང་བ། དབྱ་སྤྱོད་གཞུག་སྤྱོད་
 བཞེས་ཏེ་མཆོན་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་ལེགས་སྤྱོད་གནང་
 བ་མ་བཟད། རྒྱ་བོད་མཐུན་ལམ་དང་ཐེས་རྒྱལ་གོང་ཁྲུ་གཅིག་
 རྒྱུར་ལ་ཐན་པའི་སྤྱད་ལས་མང་པོ་གནང་བ་ཉི་རིམ་གྱི་དམག་
 འབྲུག་འགོ་རྒྱུགས་མ་ཐག་ཏུ་པཎ་ཆེན་སྤྱོད་དབྱུ་པ་སྤྱོད་བཟང་
 སྐབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་རྩ་སྤྱོད་སྐབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་

ཡེ་ཤེས་རྣམས་གཉིས་ནས་ཀྱང་དབྱང་སྤྱིད་གཞུང་ལ་བཙེ་བཀུར་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་བའི་རྣམ་པ་བཟུང་བ་དང་། ལྷག་ཏུ་བོད་
 རིགས་སེར་རྒྱ་མང་ཆོག་མཁུ་གྱི་ཁྲོད་ཏུ་རི་འགོག་རྒྱལ་རྒྱུ་བ་གྱི་དེལ་
 བརྒྱགས་སློབ་གསོ་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་བ། བོད་ས་གནས་སྤྱིད་གཞུང་
 གིས་སོ་ཉ་མངགས་ཏེ་པཌ་ཆེན་རྒྱ་བྱང་དགུ་པ་བོད་ཏུ་མྱིར་
 ཐེབས་མཛད་རྒྱུ་རི་རེ་བ་བཏོན་པ། དེ་བཞིན་སྤྱི་རྒྱུ་གོ་
 མིན་ཏང་ཀྱང་དབྱང་སྤྱིད་གཞུང་གི་རྒྱ་ཆ་བཏོང་ཆའོ་སྤྱང་དང་
 ལུ་ཀྱང་ཤིང་སོགས་ལྷ་སར་ཐེབས་སྐབས་བསྟུ་བ་དང་རྩེ་ལེན་
 གཟུབ་རྒྱས་གནང་བ། ལྷ་སར་བཅའ་རྒྱུད་གོ་མིན་ཏང་ཀྱང་
 དབྱང་སྤྱིད་གཞུང་གི་དོན་གཙོད་ཁང་དངོས་སུ་བཅུགས་ཏེ་ཐེས་
 བོད་འབྲེལ་བ་ཉིན་བཞིན་རྩེ་ལེགས་སུ་མྱིན་པ་རེད། རྒྱ་གས་
 མཚུངས་དཔྱིན་རི་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་རན་རྒྱལ་འག་
 ཐེས་བོད་འབྲེལ་བ་གཏོར་བཤེག་གཏོར་བ་དང་། བོད་གྱི་སྤྱིད་
 དབང་མགོ་ཉིང་སློག་པའི་སློག་གཡོ་མཐའ་དག་ཐལ་བའི་རྒྱལ་ཏུ་
 བརྒྱགས་པ་བཅས་ལ་བཞེན་བཅན་དགའ་ཤོག་ཁས་རྩ་སྤྱང་སྟུབ་
 བཟུང་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སོགས་རྒྱལ་གཅིས་གྱི་སེར་རྒྱ་དཔོན་
 རིགས་རྣམས་མིག་ནང་གི་གྲ་མ་དང་ཤའི་ནང་གི་ཆོར་མ་ལྷ་སྤར་
 བཙེས་ཏེ་གཡོ་ཐབས་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱིད་དབང་འཕྲོག་རྒྱ་དང་།
 རྒྱལ་གཅིས་སྟོབས་ཤུགས་ལ་རྒྱང་རྟེན་གཏོར་བའི་སློག་གཡོ་རབ་
 དང་རིམ་པ་བཤམས་པ། དཔེར་ན། སེང་གེ་སྤྱི་མ་བསྟུ་སྤྱིད་
 དང་གཡོ་རྒྱུ་རི་རྒྱུར་བར་བཞེན་ནས་ལྷག་སྟུལ་(1941)ལོའི་རྒྱ་

༡ ཆོས་ ༡ ཉིན་ ལྷག་ བྲག་ ངག་ དབང་ གཞུང་ རབ་ གྱིས་ བོད་ ས་
 གནས་ སྲིད་ གཞུང་ གི་ སྲིད་ འགན་ གཙོ་ བོ་ སྤངས། དེ་ བློ་ ཁོ་ བ་
 ཆོས་ བེས་ རྒྱལ་ ལ་ རྒྱབ་ གཏོད་ བྱེད་ པའི་ བྱ་ ངན་ མང་ བོ་ སྤེལ་ བ་ རྟེ།
 ལྷག་ ས་ རྒྱལ་ (1941) ལོར་ རི་ བིན་ གྱིས་ མཚོ་ འགམ་ གུ་ ཁ་ རྣམས་
 བཀག་ ལྷབས་ གོ་ བིན་ ཏང་ གུང་ དབྱང་ སྲིད་ གཞུང་ གིས་ བོད་ གྱི་
 ཤར་ ཁྲལ་ བརྒྱད་ བེས་ རྒྱལ་ རང་ ས་ ཏང་ རྒྱ་ གར་ བར་ རྒྱངས་ འཁོར་
 འགོ་ ལམ་ བརྩོ་ རྒྱའི་ ག་ སྤྲིག་ བྱས་ ཏེ་ འདི་ ལོའི་ ཟླ་ 9 པར་ རྒྱངས་
 འཁོར་ འགོ་ ལམ་ བརྩོ་ བི་ བོད་ ཏུ་ བརྩོད་ གུང་ ལྷག་ བྲག་ སྤྲིག་ བོད་
 ས་ གནས་ སྲིད་ གཞུང་ གི་ དབང་ འཛིན་ པས་ རོ་ རྒྱལ་ མཐའ་ གཅིག་
 ཏུ་ བྱས། འོན་ གུང་ ལོ་ དེ་ རང་ ཏུ་ ཡ་ རིའི་ དམག་ རོན་ འཐབ་
 བྱས་ གསང་ འཕྲིན་ རུས་ གྱི་ བི་ རྩ་ བོད་ ཏུ་ དམག་ རོན་ བཀྲག་ ཞིབ་
 བྱེད་ པར་ ཡོང་ ཆོག་ པའི་ མོས་ མཐུན་ བྱས། རྒྱ་ ཏ་ (1942)
 ལོའི་ ཟླ་ 7 ཆོས་ 6 ཉིན་ བྲིམས་ འགལ་ གྱི་ རྩོ་ བློ་ བྱི་ འབྲེལ་ ལས་
 རྒྱངས་ ཏང་ ས་ རྩ་ བཅུགས་ པ་ མ་ ཟད། ལྷ་ སར་ བཅའ་ རྩོད་ གོ་
 བིན་ ཏང་ གུང་ དབྱང་ སྲིད་ གཞུང་ གི་ རོན་ གཙོད་ ཁང་ ལའང་ སྤྲད་
 བྱིན་ ལས་ རོན་ མཐའ་ ཏག་ བྱི་ འབྲེལ་ ལས་ རྒྱངས་ བརྒྱད་ བཀའ་
 ཤག་ ཏུ་ རྒྱ་ ཏ་ གོས་ ཞེས་ བརྟུབ་ བཏང་། ཤིང་ རྩེལ་ (1944)
 ལོར་ དབྱིན་ ཇིའི་ རྩེས་ འབྲང་ པ་ གས་ རྩོད་ བྱེད་ ཆེད་ ལྷ་ སར་ དབྱིན་
 ཇིའི་ རྩོབ་ གུ་ བཅུགས། དེ་ བཞིན་ བཅའ་ རྒྱལ་ རིང་ རྒྱགས་ པའི་
 རྩེས་ འབྲང་ པ་ རྩར་ ཁང་ དབང་ ཆེན་ དགེ་ ལེགས་ ཏང་ ལྷ་ རྩོབ་ པ་
 དབང་ རྒྱག་ བདེ་ ལྷན་ སྤྲིག་ དམིགས་ བསལ་ གྱི་ རྩོ་ བློ་ བློ་ བཀའ་

- 5 -

སྐྱུར་ཐོབ་ཆེད་བྱ་རན་མང་ཙམ་སྟེ། ས་སྐང་(1949)ལོའི་
 ཟླ་7 ཆེས་8 ཉིན་ལྷ་སར་བཅའ་སྟོན་གྱི་མིན་ཏང་གྲུང་དབྱང་
 སྲིད་གཞུང་གི་དོན་གཙང་ཁང་གི་དཔོན་རིགས་རྩིས་དང་།
 ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་ཡོད་ཆད་ཕྱིར་འབུད་བྱས། དེ་རྗེས་
 ཡ་རི་དང་། དབྱིན་ཇི་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་རན་
 འབྲེལ་གྱིས་བོད་ཞི་བས་བཅེངས་འགྲོལ་གཏོང་བར་བཀག་པ་
 འགོག་རབ་དང་རིམ་པ་བྱས། མཐར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་གཅིས་སེར་
 སྐྱ་དཔོན་རིགས་དང་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ཀྱིས་རྩིས་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ལྷ་བས་སྲིད་སྐྱོང་ལྷག་བྲག་སྟགས་བཅན་དགའ་
 ཤོག་ཁ་དང་། ཡ་རི་དང་དབྱིན་ཇི་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་
 པའི་“བོད་རང་བཅན་”ཟེར་བ་དེ་ཉིན་མའི་མི་ལམ་ལྷ་བྱར་
 སྐྱུར་པ་དང་། མི་དམངས་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་གིས་བོད་ཏུ་
 དབྱང་འཇུག་བྱས་ཏེ་བོད་ཞི་བས་བཅེངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་
 བོད་འདི་ལྷོ་སྐྱོད་ལྷན་པའི་མེས་རྒྱལ་བྱིས་ཆང་ཆེན་པོའི་ནང་
 སྐྱུར་ཡང་ཚུར་ལོག་བྱུང་བ་བྱུང་བ་རེད།

གོང་གསལ་ལོ་རྒྱུས་དོན་གནད་འདི་དག་གི་སྟོན་ནས་ཉེ་
 རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་བྱུང་བའི་རྩ་ལྷག་དོན་རྒྱུན་སྟོན་གྱི་
 གལ་འགངས་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་
 གསལ་པོར་རྟོགས་བྱུང་། ལྷག་པར་དུ་རྩ་ལྷག་དོན་རྒྱུན་སྟོན་གྱི་
 ནང་དངོས་སུ་ཞུགས་ཐོང་བའི་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་མང་པོ་དང་
 ཡུན་རིང་མཉམ་ལས་བྱེད་པའི་རིང་ཁོང་ནམ་པས་སྐབས་དེའི་ལོ་

རྒྱལ་གྱི་དོན་དངོས་དང་ཞིབ་གསལ་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་སྤེལ་
 གསང་མེད་པར་མཆམས་སྒྱུར་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དོན་
 རྒྱུན་དེ་དག་སྒྲིར་འཁོད་པའི་རྒྱ་བོད་དབྱུང་གཞིའི་ཡིག་རིགས་
 མང་པོར་ལོ་མང་རིང་ཞིབ་འཇུག་གཟབ་ནན་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་
 གྲོག་པ་པོ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གཞིན་ནུ་གྲོག་པ་པོ་ནམས་ལ་
 བན་པ་ཅུང་ཟད་ཡང་ཆེད་དེ་བ་ཅུང་འདི་ཉིད་སྦྱོར་སྒྲིག་ཞུས་པ་
 ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། རིག་གནས།
 ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱ་སྒྲིག་སྟེ་ཅང་དམན་པས་སྒྱུར་དང་ནོར་འབྲུལ་
 མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡིང་ངེས་ལ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་དང་ལྷག་ཏུ་གཟུར་
 གནས་མཁས་དབང་ནམས་ཀྱིས་སྒྱུར་བཅོལ་དང་བཀའ་སློབ་
 འཛེམས་མེད་ཡོད་པ་ཞུ།

ཡུན་ཆེས།

1992ལོའི་ཟླ་1པོར།

དཀར་ ཆག

དང་པོ།

བུ་ལའི་སླ་མ་བྱབ་བལྟན་ཀྱ་མཚོ་མཚོག་དགོངས་པ་
ཕྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་ཐོད་ཀྱི་དབང་འཛིན་པའི་
དབང་འབབ་ཚུད་བྱུང་བའི་སྟོར། (1)

གཉིས་པ།

རུ་མྱེང་བྱབ་བལྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱལ་
ཆབ་ཀྱི་གསེར་བྱིར་འཁོད་པ་དང་། བྱུང་ཤར་རྟོ་
རྗེ་ཆོ་ཀྱལ་སོགས་ལ་ཉེས་ཆད་ཕོག་པའི་སྟོར།
..... (13)

གསུམ་པ།

ཉུག་བྲག་ཤོག་ཁས་གཡོ་བབས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱིད་དབང་སྒྲངས་པ་དང་། བཅན་དགའ་ཤོག་
ཁའི་སྟོབས་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་བྱུན་པའི་སྟོར།
..... (29)

བཞི་པ།

རྩ་ལྟག་དབར་སྲིད་དབང་འཕྲིག་ལེན་བྱེད་པའི་
འཐབ་ཚོད་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པ་དང་། རྩ་ངར་
ཆེ་བ། རྩ་ལྟག་ཆེ་བ་བཅས་སྤྱུ་རྒྱུར་པའི་སྟོར།

..... (46)

ལྔ་པ།

རྩལ་གཅེས་སྟོབས་ཤུགས་ལ་ཕམ་ཉེས་ཚབས་ཆེན་
ཕྱག་པའི་སྟོར། (64)

དྲུག་པ།

རྩལ་བྱར་རྩ་བྱེད་བསྐྱངས་རྗེས་བཅན་དགའ་
ཤོག་ཁས་ཐོད་བྱི་སྲིད་དབང་ཡོངས་སྤྱུ་ཁ་ལོ་
བསྐྱར་པའི་སྟོར། (116)

བདུན་པ།

ཐོད་བྱི་མེར་སྤྱུ་མི་དམངས་བྱིས་ཁ་བྲལ་རིང་
ལྷགས་པར་རོ་རྒྱལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཉེ་སྲིད་
རྩྱུང་ལྟག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ་བྲི་ནས་
ཕབ་པའི་སྟོར། (138)

དང་པོ། རྒྱ་ལའི་སླ་མ་ཐུབ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་
 དགོངས་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་རྗེས་
 བོད་ཀྱི་དབང་འཛིན་པའི་དབང་
 འབབ་ཚུད་བྱུང་བའི་རྟོན།

རྒྱ་ལ་དབང་ཐུབ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནི་རབ་བྱུང་བཙོ་ལ་
 པའི་ཤིང་ལུག་(1895) ལོར་དགུང་གངས་བཙོ་བརྟན་ལ་
 རེབས་སྐབས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་དངོས་སུ་བཞེས་ཏེ་
 རྒྱ་བྱ་(1933) ལོ་བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་སྐུ་བདུན་ཅུ་ཆབ་སྲིད་
 བརྒྱུངས་པའི་རིང་རྒྱ་ལའི་སླ་མ་སྐུ་ཕྱིར་ན་རིམ་དང་མི་འདྲ་བར་
 ཕྱི་ནང་གི་འགལ་ཁྱེན་ལྷ་ཚོགས་འབྲད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་གོང་
 ས་མཚོག་གིས་འགལ་ཁྱེན་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་
 ཆབ་སྲིད་དང་། རིག་གནས། དཔལ་འབྱོར་བཅས་གོང་དུ་
 སླེལ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མེས་རྒྱལ་མཐའ་མཚམས་སྤྲ་བརྟན་
 ཡོང་ཆེད་སྐུ་ངལ་འཛོམས་མེད་ཀྱིས་མེས་རྒྱལ་དང་མི་དམངས་ལ་
 བན་པའི་ཐུག་ལས་དུ་མ་མཛད། ལྷབས་མི་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་
 རྒྱ་བྱ་(1933) ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥ ཅུམ་ལ་མགུལ་ཆམ་བཞེས།

བཅུ་བཞི་འབུལ་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཟད། ཆོས་རྗེའི་གམ་
 གཡོག་གིས་སྒྲན་སྤངས་ཏེ་སྤུལ་འབུལ་གོང་ས་མཆོག་བཀའ་ཚོལ་
 གནང་ཆུ་མེད་པར་བྱས། དོན་དུ་སྒྲན་ལོག་སྤུལ་བ་རེད། དེ་
 ནས་ཆུ་བྱ་(1933) ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༣༠ ཉིན་གྱི་དགོང་མའི་ཆུ་
 ཆོད་ ༡༠ པའི་ཐོག་རྒྱལ་བ་སྤྱད་བསྟན་ཆུ་མཆོག་ཟིམ་གྱི་མཐའ་
 ཅན་དུ་བྱུར་བས་སྤྱ་བཅར་ཀུན་འཕེལ་ལགས་ནས་སྤྱིད་སྒྲོན་སྤང་
 མདུན་ཀུན་དགའ་དབང་རྒྱག་དང་། བཀའ་ཤག་ལ་སྒྲན་སེང་
 མི་ཞུ་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་རེད།

སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་སེར་སྤྱ་མང་ཆོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་
 གོང་ས་མཆོག་འཆོ་བཞུགས་སྐབས་མེས་ཆུལ་དང་བོད་མི་.....
 དམངས་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཇི་སྟེད་པ་མཛད་ཀྱང་ད་
 ལམ་སྤང་གཞི་བཞེས་པའི་སྐབས་ཞབས་བརྟན་སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་
 སྤྱབ་མི་མ་བྱུང་བར་སྒྲི་བྱུར་དགོངས་པ་རྗེས་པ་ནི་ཏ་ཅང་
 ཐབས་རྒྱག་ཅིག་རེད་ཟེར་སྤྱིད་སྒྲོན་སྤང་མདུན་དང་། བཀའ་
 ཤག་སྤྱ་བཅར་སྤྱབ་བསྟན་ཀུན་འཕེལ་སོགས་ལ་འཁོན་.....
 འཛིན་བྱགས་ཆེན་བྱས། དེ་མཚུངས་སྤྱིད་སྒྲོན་སྤང་མདུན་
 ཀུན་དགའ་དབང་རྒྱག་དང་། སྤྱ་བཅར་སྤྱབ་བསྟན་ཀུན་
 འཕེལ། ཕྱིས་དཔོན་ལྷང་ཤར་རྡོ་རྗེ་ཆོ་རྒྱལ་བཅས་དབང་.....
 འཛིན་ཤོག་ཁ་སོ་སོས་གོ་སྐབས་འདི་དང་བསྟན་ནས་སྤྱི་ཆོགས་
 ཐོག་དང་བོད་རྒྱུངས་ཆོགས་འདུ་སོགས་གང་སར་རང་རྒྱགས་ལ་
 བརྟན་ཅིང་གཞན་རྒྱགས་ལ་དམའ་འཕེབས་བྱེད་པའི་སྤྱིང་.....

རྩོགས་མང་པོ་བཟོས་པ་དང་། གཡེ་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་
 བས་སོ་སོའི་ཤོག་ཁས་བོད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་དབང་ཁ་ལོ་རྒྱུར་སྤྱབ་
 ཐབས་བྱས། རྒྱ་ལའི་སྤྱ་མ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཆ་རྒྱུ་
 ཟླ་བཟང་དག་འདུལ་དང་། ལྷང་ཤར་རྡོ་རྗེ་ཆོ་མུལ། སྤྱབ་
 བསྟན་ཀྱན་འཕེལ་བཅས་སྤྱ་བཅར་སྤྱན་བསལ་ཕན་ཚུན་དབར་
 གཅིག་དབང་གཅིག་གིས་འཕྲོག་པའི་འཐབ་ཚོད་རབ་དང་རིམ་
 པ་བྱུང་ཡོད། ཅིས་དཔོན་ལྷང་ཤར་རྡོ་རྗེ་ཆོ་མུལ་གྱིས་བོད་
 དམག་གི་དམག་སྤྱིའི་གོ་གནས་བབྱང་རྗེས་ཆ་རྒྱུ་ཟླ་བཟང་དག་
 འདུལ་གིས་བོད་དམག་གི་དམག་སྤྱི་བྱེད་སྐབས་གོ་མཆོན་མང་པོ་
 ཆང་མིན་སྒྲོར་སྒྲོན་འཛུགས་མང་པོ་བྱས། “དེ་རྗེས་སྤྱ་བཅར་
 སྤྱབ་བསྟན་ཀྱན་འཕེལ་ལགས་དང་ལྷང་ཤར་གཉིས་ཀྱི་གས་ཆེ་
 མཉམ་ཡིན་སྐབས་སྤྱན་བསལ་ནང་ཁྲལ་མཐུན་པོ་མ་བྱུང་བས་
 བསྟན་འཆོལ་ཆེད་རྒྱ་ལའི་སྤྱ་མའི་སྤྱ་མའུན་དུ་སྤྱི་དབང་རྩོགས་མང་
 ཅམ་བཟོས། དཔེར་ན་ལྷང་ཤར་རྡོ་རྗེ་ཆ་གཏོང་རྒྱུར་དགའ་པོ་
 ཡོད་སྐབས་ཟླ་རེ་བཞིན་ཉིན་གཉིས་ཅམ་རིང་རྡོ་རྗེ་ཆ་གཏོང་
 རྩོགས་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་འཛོམས་ཏེ་ཉིན་དགུང་ཅམ་ནས་གཞས་
 དང་ཞབས་སོ་བརྒྱབ་ཏེ་སྤྱི་ཡོད་ལྷགས་སོགས་སྟན་ཕ་ཁྱས་
 སྤྱབས། གཞུང་དོན་ལས་ཀར་དོ་འཁྲར་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་
 དཀོངས་རྩོགས་བྱུང་ཏེ་དམག་སྤྱིའི་ལས་འཁྲར་ཕྱིར་འཐེན་དང་
 ཅིས་དཔོན་རང་འཇགས་སུ་འཛོག་པ་གནང་” ཞེས་གསལ་བ་
 ལྟར་ལྷང་ཤར་དང་སྤྱབ་བསྟན་ཀྱན་འཕེལ་ལགས་དབར་འགལ་